

STATUT

SZKOŁY PODOFICERÓW LOTNICTWA DLA MAŁOLETNIICH (S. P. L. d. M.)

I. Charakter i cel Szkoły.

§ 1. Szkoła Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich jest szkołą wojskową przeznaczoną dla młodzieży przedpoborowej zgodnie z § 23 rozporządzenia wykonawczego ministra spraw wojskowych do art. 21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o służbie wojskowej podoficerów i szeregowców z dnia 7 października 1932 r.

Szkoła wchodzi w skład Centrum Wyszk. Lotn. Nr 2 i podlega Komendantowi Centrum.

§ 2. Zadaniem szkoły jest wychowanie doborowego zastępu młodzieży w duchu obywatelskim i wojskowym, wyrobienie w niej zamiłowania do służby wojskowej i wzorowe przygotowanie pod względem fachowym, intelektualnym i fizycznym do pełnienia służby podoficera zawodowego lotnictwa.

Szkoła Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich szkoli kandydatów na podoficerów zawodowych lotnictwa następujących specjalności:

- pilotów,
- strzelców samolotowych,
- mechaników samolotowych i samochodowych,
- radiomechaników,
- fotolaborantów.

§ 3. Nauczanie w Szkole Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich trwa 3 lata.

Rok szkolny rozpoczyna się 1 września i kończy na I i II roku nauk 31 lipca, na III roku nauk 30 czerwca.

Uczniowie Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich na I i II roku nauk nie są żołnierzami i prawa ich i obowiązki normuje niniejszy statut oraz regulamin wewn. szkoły. Na III roku nauki odbywają oni służbę czynną szeregowca lotnictwa jako ochotnicy.

§ 4. Organizację, tok służby i porządek wewnętrzny Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich określa regulamin wewnętrzny szkoły.

II. Warunki przyjęcia i tok przyjęć kandydatów do S. P. L. dla M.

§ 5. O przyjęcie do Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich mogą ubiegać się kandydaci, którzy:

- a) posiadają obywatelstwo polskie,
- b) są stanu wolnego (nieżonaci),
- c) ukończą w dniu 1.IX roku kandydowania do szkoły 16 lat życia, a nie przekroczą 19 lat życia,
- d) posiadają świadectwo ukończenia szkoły powszechnej III stopnia lub równorzędnej.
- e) posiadają zdolność fizyczną i psychiczną do służby wojskowej w lotnictwie do jednej z grup specjalności wymienionych w § 2 statutu, a orzeczoną przez Instytut Badań Lekarskich Lotnictwa,
- f) nie byli karani za zbrodnie stanu, szpiegostwo, przestępstwa przeciw interesom zewnętrznym państwa i stosunkom międzynarodowym, za przestępstwa popełnione z niskich pobudek,
  - nie budzą żadnej wątpliwości pod względem lojalności państwowej i patriotyzmu polskiego,
  - nie ulegają nałogom alkoholizmu lub narkotyizmu,
- g) zobowiązują się razem z rodzicami (prawnym zastępcą, opiekunem) do:
  - ohochniczego zgłoszenia się w czasie pobytu na II roku nauk w szkole do odbywania obowiązkowej służby czynnej w lotnictwie,
  - odbycia po ukończeniu S. P. L. dla Małoletnich służby wojskowej w lotnictwie w charakterze nadterminowego,
  - odbycia 12 letniej służby w lotnictwie w charakterze podoficera zawodowego, od chwili zamianowania podoficerem zawodowym,
  - zwrotu strat i szkód spowodowanych w majątku państwowym z winy ucznia i przypisanych do zwrotu w postępowaniu administracyjnym,
  - uiszczenia opłat wynikających z postanowień niniejszego statutu.

Pierwszeństwo w przyjmowaniu do szkół mają kandydaci posiadający kwalifikacje fachowe jak: ukończoną szkołę przemysłową lub rzemieślniczą lub też praktykę rzemieślniczą w dziale mechanicznym, elektrotechnicznym itp.

Przy różnych kwalifikacjach naukowych i fachowych pierwszeństwo mają:

- synowie odznaczonych orderem wirtuti militari, krzyżem niepodległości lub krzyżem walecznych,
- sieroty po żołnierzach WP. poległych lub zmarłych wskutek pełnienia obowiązków służbowych,
- sieroty po żołnierzach inwalidach,
- synowie inwalidów WP.
- synowie żołnierzy zawodowych W. P. lub sieroty pozostające pod ich prawną opieką oraz, aż do odwołania, synowie lub sieroty kolejarzy pomorskich,
- sieroty po urzędnikach państwowych,
- sieroty po obywatelach, którzy padli ofiarą wojny,
- synowie urzędników państwowych i obywateli zasłużonych dla Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej Państwa.

Do szkoły mogą być przyjmowani kandydaci wyłącznie na rok I-szy nauk w terminie rozpoczęcia roku szkolnego.

§ 6. Podania o przyjęcie do Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich winni wносить rodzice (prawni zastępcy lub opiekunowie) w terminie do 30 czerwca, do komendanta Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich.

W podaniu należy zaznaczyć, czy petent ubiega się po raz pierwszy o przyjęcie do Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich, czy też prośbę ponawia po raz drugi, oraz podać dokładny adres na odpowiedź i najbliższą stację kolejową.

Do podania winny być dołączone:

- a) własnoręcznie i odręcznie napisany przez kandydata życiorys (z datą i podpisem), który między innymi winien zawierać:
  - imię i nazwisko,
  - datę i miejsce urodzenia,
  - wyznanie,
  - imiona rodziców i panięskie nazwisko matki,
  - wyznanie ojca i matki,
  - zawód i adres ojca (lub nazwisko, adres, wyznanie i zawód ojczyma, opiekuna),
  - nazwy i adresy szkół powszechnych, oraz innych do których kandydat chodził, ile lat do nich uczeszczał i jakie posiada ostateczne świadectwo szkoły powszechnej i innej,
  - czy i jak długo i gdzie należał do: organizacji harcerskiej, kółek lotniczych (jakiego charakteru specjalnego),
  - jakie sporty uprawiał,
  - czy pracował i jakie stopnie wykszolenia uzyskał w przysposobieniu wojskowym,
- b) poświadczenie obywatelstwa polskiego przez władze administracyjne (dla synów wojskowych zawodowych i urzędników państwowych wystarczy stwierdzenie charakteru służbowego przez ich władzę przełożoną, uprawnioną do używania pieczęci okrągłej),

- c) metrykę urodzenia,
- d) pisemne oświadczenie rodziców (prawnego zastępcy, opiekuna lub osoby trzeciej) według załączonego wzoru (załącznik nr 1),
- e) świadectwo ukończenia przez kandydata szkoły powszechnej III stopnia lub równorzędnej i innej,
- f) świadectwo zdrowia kandydata wystawione przez wojskowy szpital okręgowy według załączonego wzoru (zał. nr 2),
- g) dowody stwierdzające okoliczności, które decydują w myśl § 5 o pierwszeństwie w przyjęciu, o ile petent powołuje się na nie.

§ 7. Podania wniesione w terminie rozpatruje komisja Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich.

Zakwalifikowani przez komisję kandydaci zostają o tym powiadomieni przez komendanta szkoły i skierowani do Instytutu Badań Lekarskich Lotnictwa w Warszawie, celem stwierdzenia ich przydatności do służby w lotnictwie. Zawiadomienie komendanta szkoły zawiera również termin, w którym kandydat winien stawić się na badania w Instytucie Badań Lekarskich Lotnictwa w Warszawie. Przejazdy kandydatów z miejsca zamieszkania do Warszawy i z powrotem odbywają się na koszt Ministerstwa Spraw Wojskowych. W tym celu kandydat wraz z zawiadomieniem otrzymuje dokument urlopowy, oraz zlecenie do kasy biletowej na bezpłatny przejazd z najbliższej stacji kolejowej do Warszawy, a na drogę powrotną otrzymuje w Instytucie Badań Lekarskich Lotnictwa pieniądze na opłatę według taryfy wojskowej.

Wyżywienie i zakwaterowanie w czasie pobytu na badaniach (trwających do 2 dni) otrzymują kandydaci bezpłatnie.

§ 8. Na podstawie wyniku badań w Instytucie Badań Lekarskich Lotnictwa powołuje komendant Szkoły spośród kandydatów uznanych za zdolnych do służby w lotnictwie trzechkrotną ilość w stosunku do wyznaczonego kontyngentu uczniów na egzamin konkursowy, który odbywa się w drugiej połowie sierpnia, celem wyboru najzdolniejszych kandydatów.

Egzamin konkursowy obejmuje:

- a) próbę sprawności fizycznej,
- b) badanie szczególnych zdolności psychicznych, inteligencji i zasobów wiadomości z zakresu szkoły powszechnej III-go stopnia.

Egzamin przeprowadza komisja Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich grupami po 50 kandydatów, powołanych na 2 dni do szkoły. Przejazdy kandydatów na egzamin do szkoły i z powrotem odbywa się na koszt M. S. Wojsk. (jak w § 7). W czasie egzaminu otrzymują kandydaci wyżywienie i zakwaterowanie bezpłatnie.

§ 9. Stosownie do wyników egzaminów, komendant Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich decyduje o przyjęciu, względnie nieprzyjęciu kandydata do szkoły. Decyzja komendanta szkoły jest ostateczną. Odwołania od tej decyzji do władz wyższych nie są rozpatrywane.

Zaliczenie kandydatów w stan uczniów szkoły następuje bezpośrednio po egzaminie.

Dokumenty przyjętych do szkoły uczniów przechowuje się w aktach szkoły przez czas ich pobytu w szkole, po czym przekazuje się je pułkowi lotniczemu, do którego absolwent został wcielony.

Formacja ewidencyjna przechowuje wspomniane dokumenty przez przeciąg 15 lat.

Podania kandydatów niezakwalifikowanych przez komisję oraz zdyskwalifikowanych przez Instytut Badań Lekarskich Lotnictwa odsyła się bezpośrednio zainteresowanym. Kandydaci wezwani na egzamin, a nie przyjęci do szkoły otrzymują zwrot swoich dokumentów na rękę.

O przeprowadzonych przyjęciach do szkoły składa komendant szkoły meldunek dowódcy lotnictwa do dnia 10 września w drodze przez Kom. C. W. Lotn. nr 2.

§ 10. Uczniów Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich I-szego i II-go roku nauk w życiu wewnętrznym i zewnętrznym obowiązuje regulamin Szkoły. Noszą oni mundur kroju żołnierskiego z oznakami specjalnymi (wzór zał. nr 3) i są obowiązani do oddawania honorów jak szeregowcy służby czynnej.

Przepisy dyscyplinarne dla uczniów, sposób ich klasyfikowania i opiniowania, jako też przepisy urlopowe zawiera regulamin Szkoły.

Uczniowie II-go roku nauki w miesiącu maju stają przed komisją poborową w charakterze bądź to poborowych, bądź to ochotników i zostają wcieleni do wojska w początkach III-go roku szkolnego.

Uczniów III-go roku obowiązują prawa i obowiązki szeregowców, odbywających obowiązkową służbę czynną, za wyjątkiem przepisów mundurowych, które są jednakowe dla uczniów wszystkich roczników.

§ 11. Uczniom przysługuje prawo do wojskowej opieki lekarskiej na zasadzie ogólnych przepisów wojskowo-sanitarnych, natomiast nie przysługują im żadne uprawnienia do odszkodowania lub renty w wypadku, gdy choroba lub cierpienie nabyte w czasie pobytu w szkole czyni ich niezdolnymi do służby wojskowej, lub spowoduje utratę zdolności zarobkowej.

W stosunku do uczniów III-go roku nauki obowiązują postanowienia dotyczące szeregowców, odbywających obowiązkową służbę czynną.

III. Prawa i obowiązki uczniów S. P. L. dla M.

§ 12. Uczeń Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich może powtarzać rok szkolny jedynie w wypadku, gdy niedostateczne po-

stępy w nauce nastąpiły z przyczyn od niego niezależnych (np. wskutek dłuższej choroby).

Jeżeli decyzja rady pedagogicznej Szkoły odnośnie konieczności powtarzania roku szkolnego przez danego ucznia ma miejsce wśród roku szkolnego, może komendant szkoły odesłać danego ucznia pod opiekę domową do chwili rozpoczęcia nowego roku szkolnego z tym, że uczniowi temu nie przysługuje prawo noszenia munduru szkolnego.

§ 13. Skreślenie ucznia ze szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich następuje:

1) jako z w o l n i e n i e w następujących wypadkach:

- a) na prośbę rodziców względnie opiekunów,
- b) na podstawie orzeczenia lekarskiego, stwierdzającego niezdolność fizyczną ucznia,
- c) z powodu braku uzdolnień umysłowych ucznia lub ogólnych kwalifikacji na podoficera zawodowego;

2) jako w y d a l e n i e z następujących powodów:

- a) na skutek nieodpowiedniego zachowania się, lub ujawnienia ujemnych cech charakteru,
- b) złych postępów w nauce wynikających ze złej woli ucznia.

O skreśleniu ucznia ze szkoły decyduje komendant szkoły. W y d a l e n i e stosowane jest zasadniczo po uprzednim udzieleniu uczniowi ostrzeżenia, określającego termin poprawy. W rażących wypadkach, gdy względy dyscypliny, wychowawcze lub moralne uniemożliwiają dalszy pobyt ucznia w szkole, wydalenie następuje bez ostrzeżenia. O udzielonym ostrzeżeniu zawiadamia komendant szkoły rodziców, względnie opiekunów ucznia.

Wydalenie ma charakter karny, a wydalony uczeń nie może być przyjęty do żadnej szkoły tego samego typu.

§ 14. Po ukończeniu szkoły z wynikiem pozytywnym absolwenci szkoły odchodzą do pułków w stopniu szeregowca lub starszego szeregowca. Awansowanie absolwentów do stopnia starszego szeregowca następuje w szkole w dniu ich promocji według uznania komendanta szkoły.

Przydział absolwentów szkoły do pułków lotniczych regulowany jest rozdzielnikiem dowódcy lotnictwa M. S. Wojsk.

§ 15. Absolwenci Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich korzystają z uprawnień przewidzianych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. „o służbie wojskowej podoficerów i szeregowców“, oraz rozporządzeniu wykonawczym ministra spraw wojskowych z dnia 17 marca 1933 r. dla absolwentów szkół podoficerskich ogólnych, lub danego rodzaju wojska.

Absolwenci Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich zostają nadterminowymi po odbyciu jednego roku służby czynnej, nie wcześniej jednak, jak po upływie 3 miesięcy odbywania obowiązkowej służby czynnej w formacji i to jeśli odpowiadają następującym warunkom:

- a) w czasie odbywania obowiązkowej służby czynnej w formacji nie byli karani sądownie karą pozbawienia wolności, albo też dyscyplinarnie dwukrotnie karą aresztu;
- b) jeżeli jako instruktorzy i fachowcy posiadają co najmniej dobrą opinię.

§ 16. Uczniowie, którzy nie ukończyli szkoły z wynikiem pomyślnym, lub zostali skreśleni w trakcie trwania III-go roku nauki, zostają przydzieleni do jednego z pułków lotniczych celem odbycia reszty dwuletniej obowiązkowej służby czynnej. Nie posiadają oni żadnych uprawnień przysługujących absolwentom S. P. L. d. M. ani szczególnych warunków do awansu i służby nadterminowej.

Uczniowie skreśleni ze szkoły w I-ym lub II-gim roku nauki zostają odesłani do miejsca zamieszkania opieki domowej.

§ 17. Absolwenci szkoły zostają mianowani podoficerami zawodowymi na ogólnych warunkach ustalonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7.X.1932 r. o służbie wojskowej podoficerów i szeregowców.

IV. Opłaty.

§ 18. Koszty nauki i utrzymania uczniów w szkole ponosi skarb państwa. Rodzice (względnie prawni zastępcy lub opiekunowie) uczniów obowiązani są jednak do zwrotu kosztów nauki i utrzymania uczniów w Szkole, w wypadkach:

- a) zwolnienia ze szkoły na prośbę rodziców (prawnych opiekunów § 13) nieuzasadnioną istotnie,
- b) wydalenia ze szkoły (patrz § 13),
- c) niestawienia się przed komisją poborową w początkach III roku szkolnego, albo niezgłoszenia się do służby nadterminowej względnie zawodowej.

§ 19. Wysokość kosztów nauki i utrzymania ucznia ustala corocznie Departament Intendentury M. S. Wojsk.

§ 20. Od obowiązku ponoszenia kosztów nauki i utrzymania ucznia w szkole zwolnieni są rodzice, względnie prawni zastępcy lub opiekunowie w wypadku:

- a) zwolnienia ucznia ze szkoły w myśl § 13 (1) b. c.,
- b) uznania absolwenta szkoły za niezdolnego bez własnej winy do służby wojskowej bądź to przez komisję poborową bądź też przez wojskową komisję lekarską.

§ 21. W wypadkach wymienionych w § 18 komendant szkoły, lub dowódca formacji, w której absolwent szkoły pełnił służbę wojskową, ujmuje należność skarbu państwa w rejestrze wierzytelności i długów w myśl osobnych przepisów, oraz jednocześnie zwraca się do rodziców, (prawnego zastępcy, opiekuna) absolwenta z żądaniem zwrotu kosztów nauki i utrzymania. W razie nieuiszczenia tej należności w określonym terminie komendant szkoły lub dowódca formacji skierowuje sprawę na drogę sądową. Wpływy z tego tytułu zarachowuje się na dochód skarbu państwa.

§ 22. Przy przyjęciu ucznia do szkoły obowiązani są rodzice lub opiekunowie do wpłacenia kaucji zwrotnej w wysokości 25 zł, przeznaczonej na koszty naprawy uszkodzonego lub zniszczonego ewentualnie zagubionego dobra skarbowego. Kaucja w całości, lub w pozostałej kwocie, zostaje zwrócona absolwentowi szkoły w wypadku zwolnienia w myśl § 13 pkt. (1) b, c. W wypadku zwolnienia ucznia na własną prośbę lub wydalenia, kaucja nie podlega zwrotowi i zostaje zarachowana na poczet wierzytelności skarbu państwa na koszty nauki i utrzymania. Ponadto rodzice, lub opiekunowie, wpłacają przy przyjęciu ucznia do szkoły jednorazowo kwotę 5 zł na cele kulturalno-oświatowe. Kwota ta zwrotowi nie podlega.

Powyższe opłaty uskuteczniają rodzice lub opiekunowie kandydatów przyjętych do szkoły w terminie do 15 października.

Warszawa, dn. 3 lutego 1938 r.

Minister Spraw Wojskowych

(—) Kasprzycki
generał dywizji.

O Ś W I A D C Z E N I E

Niniejszym oświadczam, że statut Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich jest mi w całości znany i obowiązuję się do ścisłego stosowania się do jego postanowień.

W szczególności obowiązuję się:

1) do oddania syna (wychowanka) (nazwisko i imię) do wojska w charakterze ochotnika, w czasie jego pobytu na II roczniku Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich;

2) do zwrotu kosztów za naukę i utrzymanie syna (wychowanka) mego w szkole w wysokości ustalonej przez władze wojskowe w wypadkach:

- a) zwolnienia go ze szkoły na moją prośbę,
- b) wydalenia go ze szkoły,
- c) nieodsłużenia z własnej winy pełnego okresu obowiązkowej czynnej służby wojskowej,
- d) nieodsłużenia przez niego z własnej winy minimalnych czasokresów w charakterze nadterminowego i podoficera zawodowego, ustalonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7.X.1932 r. o służbie wojskowej podoficerów i szeregowców;

3) do zwrotu strat i szkód spowodowanych w majątku państwowym z winy syna (wychowanka) i przypisanych do zwrotu w postępowaniu administracyjnym.

Bibl. Jąg.

Podpis:

(Legalizacja sądowa lub notarialna).

ŚWIADECTWO LEKARSKIE

dla ..... kandydata na ucznia Szkoły Podoficerów Lotnictwa
(nazwisko i imię) dla Małoletnich

- 1) Wzrost (bez obuwiu) .....
- 2) Waga (nago) .....
- 3) Stan ogólny:
  - a) budowa .....
  - b) skóra .....
  - c) kościec, stawy, mięśnie .....
  - d) uzębienie: zębów zepsutych .....
  - zębów brakujących .....
- 4) Obwód klatki piersiowej:
  - a) przy najgłębszym wdechu .....
  - b) przy zupełnym wydechu .....
  - c) różnica .....
- 5) Narządy wewnętrzne:
  - a) narząd krążenia .....
  - b) narząd oddychania .....
  - c) narząd krwiotwórczy .....
  - d) narząd trawienia .....
  - e) narządy moczowe i płciowe .....
- 6) Narządy wzroku:
  - a) ostrość wzroku bez korekcji .....
  - oko prawe .....
  - oko lewe .....
  - b) poczucie barw .....
  - c) zbieżność gałek ocznych .....
  - d) zewnętrzny wygląd oka .....
- 7) Narządy słuchu:
  - a) nos .....
  - b) gardło .....
  - c) ucho .....
  - d) równowaga .....
- 8) Układ nerwowy:
  - a) odruchy (skórne, ścięgnowe i źrenic) .....
  - b) sfera czuciowa .....
  - c) sfera ruchowa .....

OCENA OGÓLNA: a) zdolny
b) niezdolny.

.....
(miejsce i data)

.....
(podpis)

UWAGI: ad 1) — wzrost nie mniej niż 160 cm.
ad 3d) — braki uzębienia obniżające zdolność żucia nie więcej niż 30%.
ad 4c) — różnica w obwodzie nie mniejsza niż 7 cm.

UMUNDUROWANIE.

Uczniowie Szkoły Podoficerów Lotnictwa dla Małoletnich noszą umundurowanie typu żołnierskiego, przepisane dla szeregowców lotnictwa W. P. z następującymi oznakami:

1) Na kołnierzu kurtki, oraz w rogach kołnierza płaszcza — oznakę z białego metalu w kształcie dwóch skrzyżowanych śmigieł w wieńcu.

2) Na rękawach kurtki i płaszcza na wysokości 10 cm od dolnej krawędzi rękawa paski z galonu srebrnego szerokości 8 mm, długości 5 cm. Odstęp między paskami 4 mm. Każdy pasek oznacza jeden rok nauki.

